

KRONIKA DNIA

Sesja plenarna OK FJN

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1)

Wiek był zwrócony w stronę człowieka pracy.

Uczestnicy sesji przyjęli uchwałę wzywającą wszystkich ludzi pracy do świadomego i patriotycznego uczestnictwa w realizacji planu społeczno-gospodarczego rozwoju kraju w najbliższych latach (omówienie uchwały podajemy poniżej).

OMÓWIENIE UCHWAŁY

Plan społeczno-gospodarczy rozwoju Polski w latach 1976-1980 i w 1977 r. są kontynuacją strategii jednolitej celów społecznych i ekonomicznych, która przyniosła największe w naszych dziejach osiągnięcia.

Uchwała zwraca się do klasy robotniczej, do robotników i pracowników obsługi rolnictwa, do pracowników sfery usług i przemiosła, do inżynierów, techników, pracowników nauki i kultury, młodzieży i kobiet polskich o jeszcze lepszą, bardziej wydatną, zdyscyplinowaną pracę.

1500 ton pomidorów w przyszłym roku

(Inf. wł.) Dzień wczoraj był szczególnie doniosły dla załogi krzeszowickiego kombinatu szklarniowego oraz dla budowlanców zarówno z przedsiębiorstw krajowych jak i bulgarskich.

W uroczystym otwarciu tego nowoczesnego kombinatu wzięli udział również sekretarz KK PZPR Marian Smuga, prezes KK ZSL Władysław Cabaj.

Delegacja KC KPZR w woj. katowickim

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1)

W kolejki radziecką delegację serdecznie gościli górnicy Kopalni „Lenin” w Mysłowicach. Z dorobkiem tej kopalni, która od lat współpracuje z górnictwem radzieckim, goście zapoznali się podczas spotkania z jej aktywnym polityczno-gospodarczym. Zwidzili oni następnie przykopalnianą izbę tradycji i perspektyw. Pod pomnikiem Lenina w dzielnicy Mysłowic — Wesoła — złożyli kwiaty, oddając hołd wodzowi rewolucji.

W godzinach popołudniowych delegacja spotkała się z Sekretarzem KW PZPR w Katowicach, Uczestnicząc w spotkaniu członek Biura Politycznego KC, I sekretarz KW PZPR w Katowicach — Zdzisław Grudziński — zapoznał radzieckich gości ze społeczno-gospodarczym dorobkiem i perspektywami rozwoju tego regionu oraz z działalnością wojewódzkiej organizacji partyjnej.

Z dalekopisu

(k) W UZNANIU wybitnych osiągnięć w dziedzinie literatury i społecznej Rada Państwa nadała Zbigniewowi Załuskiemu order „Sztandaru Pracy” i Klasy. Odznaczenie wręczył 22 bm. w Warszawie I sekretarz KW PZPR — Alojzy Karkoszka.

W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele świata literatury, resorty kultury i sztuki. Obecny był zastępca kierownika Wydziału Kultury KC PZPR Józef Trześciński.

W uroczystym otwarciu tego nowoczesnego kombinatu wzięli udział również sekretarz KK PZPR Marian Smuga, prezes KK ZSL Władysław Cabaj.

(TAK ZWANE skrzydło tymczasowe Irańskiej Armii Republikańskiej oznajmiło w środę w Belfaście o decyzji jednostronnej proklamowania rozejmu świątecznego.

który ma obowiązywać od piątku (24. XII) wieczorem do poniedziałku (27. XII).

Z DZIBUTI donoszą o napiętej sytuacji na terytorium Afarów i Issów we wschodniej części Afryki. Jest to terytorium zamorskie Francji. Do baru uczęszczającego przemocą francuski żołnierz zabił śmiercią i trzech zostało rannych.

JOSHUA NKOMO, jeden z przywódców patriotycznego frontu Zimbabwe zażądał przeprowadzenia przez instytucję międzynarodową śledztwa w sprawie śmierci 27 czarnych robotników we wschodniej Rodezji.

22 GRUDNIA narodził się w Warszawie 22-letni syn i córka. W uroczystym otwarciu tego nowoczesnego kombinatu wzięli udział również sekretarz KK PZPR Marian Smuga, prezes KK ZSL Władysław Cabaj.

W uroczystym otwarciu tego nowoczesnego kombinatu wzięli udział również sekretarz KK PZPR Marian Smuga, prezes KK ZSL Władysław Cabaj.

W uroczystym otwarciu tego nowoczesnego kombinatu wzięli udział również sekretarz KK PZPR Marian Smuga, prezes KK ZSL Władysław Cabaj.

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

Z udziałem 8 zespołów, w tym Polski

I hokejowe mistrzostwa świata juniorów

Wczoraj w Czechosłowacji rozpoczęły się I mistrzostwa świata juniorów (do lat 20) w hokeju na lodzie.

W inauguracyjnym meczu Finlandia pokonała USA 6:3 (3:2, 0:0, 3:1).

W Warszawie odbyło się 22 bm. posiedzenie Rady PFS. W czasie obrad dokonano oceny wyników sportowych w 1976 r.

W kilku wierszach I liga siatkówki męskiej Górnik Siemianowice — Stocznianka Gdańsk 3:1 (15:7, 12:15, 15:8, 16:4).

Mistrzostwa świata juniorów organizowane są po raz pierwszy oficjalnie, do tej pory rozegrano 3 nieoficjalne turnieje.

Nasi juniorzy przed wyjazdem do Czechosłowacji przebywali na kilkunastodniowym zgrupowaniu w Oświęcimiu.

W tym doborowym towarzyskim zespole polski nie ma szans na nawiązanie rywalizacji z czołową. Naszym celem będzie ułożenie się w grupie najsłabszych zespołów, do tego potrzebna nam jednak zwycięstwa nad RFN, Finlandią lub USA.

W godzinach popołudniowych delegacja spotkała się z Sekretarzem KW PZPR w Katowicach, Uczestnicząc w spotkaniu członek Biura Politycznego KC, I sekretarz KW PZPR w Katowicach — Zdzisław Grudziński — zapoznał radzieckich gości ze społeczno-gospodarczym dorobkiem i perspektywami rozwoju tego regionu oraz z działalnością wojewódzkiej organizacji partyjnej.

W tym doborowym towarzyskim zespole polski nie ma szans na nawiązanie rywalizacji z czołową. Naszym celem będzie ułożenie się w grupie najsłabszych zespołów, do tego potrzebna nam jednak zwycięstwa nad RFN, Finlandią lub USA.

Oto kolejność spotkań Polaków: 23 bm. grać będą z Kanadą, 25

W tym doborowym towarzyskim zespole polski nie ma szans na nawiązanie rywalizacji z czołową. Naszym celem będzie ułożenie się w grupie najsłabszych zespołów, do tego potrzebna nam jednak zwycięstwa nad RFN, Finlandią lub USA.

W tym doborowym towarzyskim zespole polski nie ma szans na nawiązanie rywalizacji z czołową. Naszym celem będzie ułożenie się w grupie najsłabszych zespołów, do tego potrzebna nam jednak zwycięstwa nad RFN, Finlandią lub USA.

Kasperczak piłkarzem roku

HENRYK KASPERCZAK najlepszym piłkarzem sezonu 1976! Taki jest wynik plebiscytu ogłoszonego przez „Sport”.

Wrocław — 25, ponadto głosowano jeszcze na Adamczyka, Goneta, Musiala, Nawalkę, Ptaszewskiego, H. Szymanowskiego.

Milion obstużonych turystów

Od lat Krakowski Oddział PTK należał do najprężniejszych w kraju. W 252 klubach działa aktualnie około 17,5 tysiąca członków, w bieżącym roku utworzono 22 nowe kluby.

Przebywając w Kanadzie hokejowa reprezentacja ligi CSRS, występująca pod firmą „Pragi”, pokonała w miejscowości Hartford zawodową drużynę ligi WHA - New England Whalers 4:1.

Z piłką przez stadiony świata

W jakiej lidze piłkarskiej strzela się najlepiej? Biorąc pod uwagę sezon 1975/76 okazuje się, że najsukceszniejszą strzelców miała liga RFN. W 306 pojedynkach padło 1009 bramek.

Wobec reprezentacji juniorów, wysoka — bo 14 pozycje w Pucharze Sezonu zajęła nieoczekiwanie Unia Tarnów.

Wiadomo już, gdzie rozegrane zostaną spotkania finałowe obecnej edycji europejskich pucharów. I tak finał Klubowego Pucharu Europy rozegrany będzie w Rzymie 25 maja 1977 r.

W Tatrach nadal halny

Wielejacy nadal w Tatrach wiatr halny spowodował, że w Zakopanem 22 bm. panowała wiosenna pogoda.

Nagrody za pracę społeczną dla pożarnictwa

Wczoraj, w Komendzie Straży Pożarnych m. Krakowa, odbyła się uroczystość wręczenia dorocznych nagród Komendanta Głównego Straży Pożarnych gen. por. Zygmunta Jarosza za pracę społeczną dla pożarnictwa.

Uwaga Czytelnicy!

Dziś, w czwartek rano prawni „Gazety” udziela porad telefonicznie nr 209-65 w godz. od 15 do 16 a osobiste od 16 do 17 w lokalu Działu Łączności z Czytelnikami.

POGODA

KRAKOWSKIE BIURO PROGNOZ IMGW INFORMUJE: SYTUACJA BARYCZNA: Polska przechodzi z wpływem klimatu związanego z wiatrem z południowo-wschodniej Europy.

Gdzie na narty?

(CIĄG DALSZY ZE STR. 1) Ciąg wyciągi orczykowe, a dojeżdżać tutaj można z Krakowa samochodem w niecałą godzinę.

Podobnie jak w latach poprzednich, PTKK organizuje obozy narciarskie w schroniskach górskich. Jego uczestnicy będą mogli pod boki doświadczonych instruktorów nauczyć się jazdy na nartach.

Tragiczna katastrofa w Lyonie

We wtorek późnym wieczorem w Lyonie wydarzyła się tragiczna katastrofa autobusowa. Do rodnika wjechał autobus, odwołując się do domu dzieci ze szkoły specjalnej.

W jakimś momencie w Lyonie wydarzyła się tragiczna katastrofa autobusowa. Do rodnika wjechał autobus, odwołując się do domu dzieci ze szkoły specjalnej.

Pomyślne wyniki nie przysłaniają braków

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) wowego, świadczą pewien spadek cen targowiskowych na prosie.

Wódzwa otwartego w stronę turystów. 82 zakłady pracy uruchomiły przykładowo tuż zwierzając rzeźnych i wiele wskazuje na to, że planowana ilość trzody w tych tuczarniach zostanie wydatnie zwiększona.

Na Sylwestra: miód i club-cola

(Inf. wł.) Załoga Tarnowskich Zakładów Spożywczych „Powin” może mieć powód do satysfakcji.

Wódzwa otwartego w stronę turystów. 82 zakłady pracy uruchomiły przykładowo tuż zwierzając rzeźnych i wiele wskazuje na to, że planowana ilość trzody w tych tuczarniach zostanie wydatnie zwiększona.

WARUNKI DROGOWE nadal trudne

(CIĄG DALSZY ZE STR. 1) Mimo lepszej, z pozoru, widoczności — znowu częściowo została sparaliżowana komunikacja samochodowa.

Warunki drogowe nadal trudne

(CIĄG DALSZY ZE STR. 1) Mimo lepszej, z pozoru, widoczności — znowu częściowo została sparaliżowana komunikacja samochodowa.

(CIĄG DALSZY ZE STR. 1) Mimo lepszej, z pozoru, widoczności — znowu częściowo została sparaliżowana komunikacja samochodowa.

ODWOŁANIA NIEKTYRZYCH MIEJSCOWYCH POCIĄGÓW W OKRESIE ŚWIĄT

„Potudniowa DOKP informuje, że w okresie od 24 do 26 grudnia 76 r. odwołuje niektóre pociągi w ruchu miejscowym, a to:

Wielkość zaległości, zakończyły się wynikiem 0:0. Ponieważ w pierwszym meczu w Monachium zwyciężyli piłkarze Bayernu 2:0, im też przypada puchar.

Niecodzienny przebieg meczu w Nowym Targu

Po niecałych dwóch tercjach gry, Podhale pokonało w towarzyskim meczu hokejowym trzeci drużynę II ligi CSRS — Lokomotiwę Poprad 5:4 (3:2, 2:2).

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 20 grudnia 1976 r. zmarł, w wieku 60 lat

KAROL HOFFMANN

długoletni zasłużony i ceniony pracownik naszego Banku i serdeczny kolega. Rodzinie Zmarłego składamy wyrazy najgłębszego współczucia.

DYREKCJA I RADA ZAKŁADOWA ODDZIAŁU POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI W MYŚLENICACH ORAZ KOLEJANKI I KOLEDZY

Courts oświadczył także, że wszelka reklama napojów alkoholowych i papierosów na stadionach, na których rozgrywane będą mecze finałów MŚ, została przez FIFA zabroniona.

Mały Lotek

I los: 9 — 23 — 24 — 25 — 31
II los: 11 — 13 — 16 — 28 — 34

EXPRESS LOTEK
15 — 21 — 32 — 34 — 38

Stale podtrzymywać klimat aktywności i inicjatywy społecznej

(Skrót przemówienia HENRYKA JABŁOŃSKIEGO)

Dzisiejsza plenarna sesja OK FJN odbywa się w okresie przyspieszonego rytmu życia politycznego, społecznego i ekonomicznego, w atmosferze powszechnych, pełnych zaangażowania dyskusji nad najbardziej istotnymi sprawami milionów Polek i Polaków.

Mamy więc obowiązek rozważyć w jaki sposób wszystkie ognia FJN zwiększyć swój wkład w realizację programu wytyczonego przez V Plenum KC PZPR programu — który na ostatnim posiedzeniu Sejmu znalazł swe odzwierciedlenie w narodowym planie społeczno-gospodarczym na lata 1976—1980 i na rok 1977.

Podjęciem te rozważania uwzględniać musimy całokształt wniosków płynących z dokonanych ostatnio analiz naszego rozwoju i bogate doświadczenia z naszej dotychczasowej działalności.

W dziejach Polski Ludowej lata siedemdziesiąte zajmują miejsce wyjątkowe.

Plenarna sesja OK FJN odbywa się w okresie przyspieszonego rytmu życia politycznego, społecznego i ekonomicznego. Celem sesji jest rozważenie w jaki sposób wszystkie ognia FJN zwiększyć swój wkład w realizację programu wytyczonego przez V Plenum KC PZPR. W rozważaniach tych należy uwzględnić: całokształt wniosków płynących z dokonanych ostatnio analiz rozwoju kraju i bogate dotychczasowe doświadczenia.

Sformułowany na VI Zjeździe PZPR program, który wytyczał dalekosiężne perspektywy Polski został nie tylko zrealizowany, ale i we wszystkich dziedzinach przekroczony. Sukcesy te stanowią rezultat zbiorowego wysiłku całego narodu. Umocniła się ekonomia Polski i realizując w coraz pełniejszym zakresie humanistyczne ideały socjalizmu tworzymy mocny fundament pod dalszy rozwój socjalistycznej demokracji, zapewniając coraz lepsze warunki rozwoju każdej jednostki ludzkiej. Kontynuując strategię dynamicznego rozwoju możemy zaspościć słusze ambicje narodu, zapewnić godne miejsce Polski w świecie, tworzyć coraz lepsze warunki materialnego i duchowego życia Polek i Polaków. Taki też jest sens uchwał V Plenum KC PZPR i treści dyrektyw przyjętych przez Sejm planów społeczno-gospodarczych na 1976—1980 i na 1977 r. Prawdy tej nie mogą zaciemniać przejściowe trudności, które rozwiążemy i rozwiążemy, bo mamy pełne po temu warunki; uczynimy to tym szybciej im lepiej potrafimy wyjaśnić całe społeczeństwo obecną sytuację i drogi dalszego rozwoju.

Na tym le zadania ogniw FJN wiążą się z ofensywną postawą polityczną, podkreśleniem trwałości koncepcji społeczno-ekonomicznej, wyjaśnianiem zarówno obiektywnych, jak i subiektywnych czynników powodujących napęcia i trudności. Działalność Frontu powinna umocnić poczucie odpowiedzialności oraz świadomość, że można i warto lepiej i wydajniej pracować, że każdy obywatel przyczynia się w ten sposób do przybliżenia perspektyw, jakie stawiają uchwały V Plenum. Potrzebna jest w tym celu wyjątkowa praca nad tworzeniem odpowiedniej kultury środowiskowej zarówno w miejscu pracy, jak i w miejscu zamieszkania.

Ważną dźwignią postępu jest stały rozwój demokracji socjalistycznej możliwy przy wzroście poziomu dyscypliny zawodowej i obywatelskiej, gotowości do rzetelnego wykonywania swych patriotycznych obowiązków, przez miliony uczestników tego procesu. Ognia FJN powinny stale umacniać jednostkę demokracji i dyscypliny, praw i obowiązków, przywilejów i odpowiedzialności jako niepodważalną zasadę życia politycznego. Wielu z tych wskazań w życie służy w nie mniejszym stopniu niż praca uświadamiająca — aktywna działalność rozwijająca różne formy samorządności społecznej. Chodzi również o tworzenie klimatu wysokiego uznania dla ludzi dobrej roboty, stawianie coraz wyższych wymagań moralnych, o nie podważanie dla słażki i przesławy kłócących się z poczuciem ludzkiej sprawiedliwości. Wśród ogółu obywateli należy wytwarzać przekonanie, iż ich

obowiązkiem jest zdecydowanie przeciwstawianie się wszelkim przejawom marnotrawstwa, bumelanctwa, nieposzanowania wspólnej, narodowej własności, naruszania ładu i porządku społecznego. Szczególnie pilnym i odpowiedzialnym zadaniem FJN jest kształtowanie w każdym środowisku, w każdej grupie społecznej, w umysłach i sercach wszystkich rodaków — świadomości i zrozumienia zadań obecnego okresu rozwoju Polski.

Komitety Frontu mają już długą i owocną tradycję rozwijania różnorodnych prac społecznych przynoszących nie tylko ogromne materialne efekty, ale mających nieporównywalnie cenniejszy wator wychowawczy. Wszelkimi siłami należy podtrzymywać klimat aktywności i inicjatywy, a jednocześnie tak określać zadania w sferach społecznych i tak je realizować, by wspierały one główny nurt poczynań gospodarczych ujętych w narodowym i terenowych planach społeczno-gospodarczych. Wiele jest także do zrobienia w podnoszeniu na wyższy poziom czystości, ładu i porządku, spożytkowaniu surowców wtórnych, w kształtowaniu nawyków oszczędności i gospodarności w każdym zakładzie pracy, domu, instytucji. Ważne zadania stają przed gminnymi i wiejskimi komitetami FJN, które powinny stać się społecznym oparciem poczynań władz i służby rolnej służących wykorzystaniu każdego skrawka ziemi, każdej możliwości rozwoju hodowli, każdego kilograma paszy. Bez wielkich nakładów materiałowych i finansowych może być — dzięki społecznej pracy ludności — rozwiązany problem zaopatrzenia mieszkańców wsi w wodę, m. in. poprzez tzw. małą retencję wód. W miastach i osiedlach istotne znaczenie ma zagospodarowanie wszystkich walnych terenów nadających się do uprawy. Wypróbowanym instrumentem rozwijania gospodarności na co dzień są ogłoszone corocznie przez OK FJN konkursy „Mistrz gospodarności”, ogłoszony ostatnio konkurs — „Samorząd w służbie mieszkańcom”. System samorządu społecznego stwarza też przesłanki dla skutecznego usuwania z codziennego życia różnych kłopotów i dolegliwości utrudniających współżycie obywateli. Ta sfera — określana mianem integracji społecznej w miejscu zamieszkania — powinna interesować szczególnie komitety Frontu i samorząd mieszkańców.

Następne cele, które winny być realizowane przez komitety FJN, wiążą się z wyjaśnianiem społeczeństwu problemów sytuacji światowej ulegającej różnym fluktuacjom. Ważne miejsce zajmują tu ukazywanie rezultatów socjalistycznej ofensywy pokoju — o zbudowanie na kontynencie europejskim stosunków opartych na zasadach przyjętych na KBWE w Helsinkach, zasad niezłomnego sojuszu z potężną siłą pokoju — Związkiem Radzieckim, stałej gotowości do konstruktywnego dialogu i wzajemnie korzystnej współpracy ze wszystkimi państwami i narodami.

Wkraczamy w siódmy rok realizacji strategii dynamicznego rozwoju. Wszelkierne osiągnięcia naszego kraju zawiązujemy ofiarnej pracy i jednolitej moralno-politycznej społeczności, zdolności w podstawowych sprawach naszego narodowego i państwowego bytu.

FJN, jego idea i program są wyrazem wielkiej wspólnoty polskich patriotów — wszystkich, którym droga jest nasza ojczyzna. Realizując program przyjęty na obecne dziesięciolecie tej wspólnoty obowiązani jesteśmy — w poczuciu odpowiedzialności za kraj, jego pomyślność i siłę — stale umacniać, strzec jej jako nieodzownego warunku dalszego postępu. Każdy, kto w tę jedność narodu świadomie lub nieświadomie godzi, godzi w najwyższe interesy ojczyzny. Jedność tę ukształtowaliśmy w długim procesie przemian, przewyżczając dawne podziały, konsekwentnie realizując zasadę wysuwania na plan pierwszy celów, które łączą wszystkich Polaków. Tej wielkiej historycznej zdobyczy bronić musimy w imię najwyższych racji narodowych i państwowych. Z naszej jedności czerpać będziemy siły i przekonanie, że droga, po której idziemy — budowy rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego — jest jedynie słuszną, że tylko ona gwarantuje dalszy rozkwit Polski i pomyślność Polaków.

Nagrody dla polskich dzieci

7-letnia Ewa Mędrzecka i 14-letnia Krysina Sulowska zostały laureatkami międzynarodowego konkursu twórczości dziecięcej zorganizowanego pod patronatem rządu Indii. Dziewczynki zdobyły dwie spośród 24 głównych nagród konkursu, na który co roku wpływa prawie 100 tysięcy prac dzieci z całego świata. Prace polskich dzieci otrzymały w sumie 34 nagrody spośród ogólnej liczby 721 nagród przyznanych za najlepsze rysunki, obrazy i prace pisemne.

Zatrucie głównego źródła wody dla Tokio

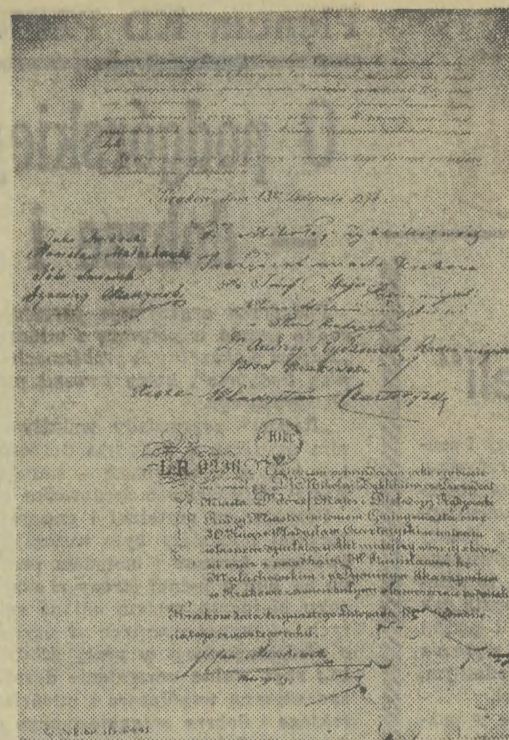
Zarząd Miejski Tokio powziął w środę decyzję zakazu czepiania wody dla wodociągów z rzeki Tone. Była ona głównym źródłem zaopatrzenia stolicy Japonii w wodę. Badania próbek tej wody wykazały bardzo znaczny stopień jej skażenia substancjami trującymi. Stwierdzono obecność związków cyjanku. Przypuszcza się, że sprawcą zatrucia wody jest jeden z zakładów chemicznych w prefekturze Humma, który odprowadza ścieki fabryczne do tej rzeki.

Próbny lot aerobusu „IL-86”

Nowy radziecki samolot-aerobus „IL-86” dokonał w środę pierwszego próbnego lotu, który trwał pół godziny. Samolot wyposażony jest w cztery potężne silniki turbosmigłowe. Może on latać na wysokości 9—10 tys. metrów z prędkością rejsową 950 km na godzinę. Aerobus będzie zabierał na pokład 350 pasażerów. Ponieważ samolot został wyposażony w najnowocześniejszą aparaturę nawigacyjną może on latać przy każdej pogodzie i lądować nawet w gęstej mgłę i śnieżyca.

3,9 mld dolarów dla W. Brytanii

Grupa dziesięciu najwyżej rozwiniętych krajów Zachodu zgodziła się sfinansować pożyczkę jako za pośrednictwem Międzynarodowego Funduszu Walutowego ma otrzymać dla dotręperowania kulejącej gospodarki Wielkiej Brytanii. Pożyczka ta ma wynieść 3,9 mld dolarów.

Dokument umowy między Władysławem Czartoryskim a prezydentem Krakowa Mikołajem Żybkiewiczem w sprawie sprowadzenia Zbiorów Czartoryskich.

Fot. STANISŁAW ŁOPATKA

Od 100 lat Zbiory Czartoryskich są w Krakowie

Przeszłość — nam i przyszłości

Kalendarz kultury polskiej zapomniał o tej dacie, być może dlatego, że przeniesienie zbiorów nie odbyło się „jednego dnia” ale trwało przez lat kilka, podobnie zresztą jak teraźniejszy zabytek głównego gmachu Muzeum: niezbyt sprzyja to wszelkim jubileuszom. Nie idzie zatem o fanfary, raczej o chwilę refleksji.

Pierwsze polskie muzeum powstało ponad 175 lat temu dzięki Izabelli Czartoryskiej i jej małżonkowi — Adamowi Kazimierzowi i znalazło siedzibę w dwóch obiektach położonych od siebie w odległości raptem dwustu metrów: Świątyni Sybilli i Domku Gotyckim, w puławskim majątku Czartoryskich.

Izabella Czartoryska była światową damą — natomiast jej koncepcja panteonu polskich pamiątek historycznych, była narodowa i oryginalna. Pamiętać bowiem trzeba, że muzeum to powstało po utracie niepodległości państwowej i było odpowiedzią patriotki-intelektualistki na poczynaania targowiczanki. Zrodziło się z ducha Oświecenia, z upatrywania w historii i dziejach nauczycielki życia i prawidłowości, jak również przedwojniczki, uczącej „świętej miłości kochanej ojczyzny”. Odtąd rekwiizyt muzealny stał się łącznikiem pokoleń, a nacelną dewizą tych poczynań — dwa mądre słowa, wyryte nad drzwiami do Sybilli: PRZESZŁOŚĆ PRZYSZŁOŚCI. W odróżnieniu od kolekcji innych książek i relikwii, którym dzieła sztuki miały jeno splendoru i prestiżu przysporzyć — zbiory Czartoryskich gromadzone były z myślą, by udostępnić je kiedyś społeczeństwu. Izabella Czartoryska jeździła po całej Europie, zwoząc przyszłe eksponaty, Adam Kazimierz gromadził zwłaszcza księgi i wartościowe rękopisy. Powstanie Listopadowe położyło kres tym wysiłkom. To małe powiedzenie: zbiory podzieliły los wielu patriotów — były kradzione i niszczone.

Przez ponad czterdzieści lat większość drogocennych pamiątek i zabytków przechowywał Adam Jerzy Czartoryski w paryskim Hotelu Lambert (biblioteka zaś pozostała w Sieniawie), a dopiero wnukowi Izabelli — Władysławowi Czartoryskiemu udało się być ideowym spadkobiercą zamierzonych założycieli Muzeum. Oto w 1872 cenne rękopisy, ryciny, monety i medale oraz inne zabytki przewoził do Kórnika pod Poznaniem, aby w kilka lat później (1874) z inicjatywą prezesa Polskiej Akademii Umiejętności dr Józefa Majera i władz miejskich Krakowa, skontentować tu właśnie rozproszone zbiory. Sto lat temu udało się: nabierając przeważnie lwia część z Paryża via Kórnik, a 1 grudnia — zakończono przywóz ksiązek z Sieniawy. Dokument umowy z prezydentem Krakowa, Mikołajem Żybkiewiczem (patrz obok), nosi datę wcześniejszą, mianowicie 13 listopada 1874. Zresztą, oddałmy głos Władysławowi ks. Czartoryskiemu, który w 1882 tak uzasadnił swą decyzję:

„Rozumiałem potrzebę umieścić zbiory na gruncie im właściwszym i wdzięczniejszym, tj. w kraju i tylko bezpiecznym i odpowiednim na to sposobu szukałem. Tymczasem w Galicji stosunki coraz pomyślniej dla nas się układały i po pełnym czasie mogłem urzeczywistnić pieczętowaną myśl: usadobić zbiory nasze w Krakowie, w centrum naukowym, pod opieką Akademii, w punkcie dogodnie przystępnym dla wszystkich części naszego kraju. Niełatwo jednak było znaleźć tam odpowiedni lokal. Narzeczcie miasto Kraków odstąpiło mi na to gmach po dawnym arsenale przy Bramie Floriańskiej. Nabyłem obok położony

dom, gdzie się przedtem mieściło zgromadzenie księży Pijarów. Rozpocząłem niebawem restaurację i urządzenie, bo oprócz murów i dachów wszystko trzeba było prawie stawiać na nowo. Po dokonaniu najspieszniejszych i najpotrzebniejszych robót, nasamprzód sprowadziłem z Kórnik archiwum i utworzyłem je dla pracujących. Następnie przewieziona została Biblioteka z Sieniawy. Potem mogłem utworzyć, choć nie całkowicie i prowizorycznie urządzone muzeum (1877—1878, przyp. ZS), to jest zbrojownię, maszynię, galerię obrazów, różne zabytki i pamiątki polskie.

Kilka pokoleń pracowało, ale zwłaszcza lata po II wojnie światowej — to najwazniejszy krok naprzód w upowszechnianiu Zbiorów Czartoryskich. Po remoncie, który zakończył się w pełne stulecie (1978 r.) urządzenia ekspozycji w Krakowie przez Władysława Czartoryskiego — będzie to najokazalsze przedstawienie zbiorów w calych dziejach ich gromadzenia! A jest co pokazywać: to blisko 66 600 niezwykłej wartości eksponatów, wśród nich „Dama z gronostajem” Leonarda da Vinci, „Krajobraz z miłosiernym Samarytaninem” Rembrandta, największy w Polsce zbiór średniowiecznego emaliarstwa i wyrobów z kości słoniowej, emaliot turecki spod Wiednia i inne lupy wojenne z odszycy, uzbiorę polskie: haracowne i husarskie, największe po warszawskich w kraju zbiory sztuki starożytnej i pamiątki polskie — żupan hetmana Żółkiewskiego, mundur gen. Jana Henryka Dąbrowskiego, rekwiizyt z okresu napoleońskiego i należące do samego cesarza. Biblioteka Czartoryskich liczy 208 tys. tomów i 13 tys. rękopisów. Wśród cymeliów: autograf „Kroniki” Długosza, listy Kopernika,

część biblioteki Zygmunta Augusta, dyplomy Unii Horodelskiej i Hołdu Pruskiego, „Teki” Naruszewicza, autograf Chopina, Mickiewicza, Słowackiego, Norwida oraz — książka Napoleona, zbiór jego rozkazów z kampanii egipskiej — znalezione w kufrze wodza pod Waterloo w 1815 r.

Wracając do założeń ideowych zbiorów, pytam kuszoza dr Marka Rostworowskiego, jak w poszczególnych okresach rozumiano hasło Izabelli — „Przeszłość przyszłości”.

— W okresie puławskim rozumiano go dwójako: w znaczeniu najszerszym a więc romantycznego odnajdywania przeszłości, utrwalania pamięci o ludziach poprzez przedmioty... W znaczeniu drugim: przeszłość Polski dla kształtowania jej przyszłości, sądzono bowiem, że któregoś dnia okowy rozbiórów znikną a w narodowej kulturze nie może zaistnieć przerwa, pustka. W okresie paryskim oznaczało ono przede wszystkim przetwarzanie i gromadzenie. W Krakowie zbiory zaczęły być dobrem publicznym; od 80 lat hasło to rozumie się jeszcze wnikliwiej, od kiedy zbiory stały się obszarem penetracji naukowej. Mało kto wie, że kamień z Sybilli z tym napisem został również przewieziony do krakowskiej placówki, a w Puławach pozostawiono kopię. Muzeum Czartoryskich jest wyodrębnionym działem Muzeum Narodowego.

Jeśli dobrze przeanalizować założenia trzech pokoleń Czartoryskich, znając intelektualne i społeczne przesłanki gromadzenia cennych okazów a także sposób funkcjonowania zbiorów, pojętych nie tylko jako ekspozycja ale wręcz jako „narodowy uniwersytet”, wówczas wydaje się, że dopiero II Kampania Muzealna UNESCO z roku 1967 rozpropagowała wreszcie w świecie najcenniejszą myśl Czartoryskich, iż muzea powinny być zarazem uniwersytetami kultury i historii. A gdy o historii mowa — oraz jej wektorach w przód i wstecz, jako nierozdzielalnym sprzężeniu dziejów i pokoleń, przypominają mi się trafne słowa profesora Kazimierza Wyki, zapytanego — oż to takiego, ta historia?

— Historia, to dziś — powiedział Wyka — które działo się trochę dawniej.

ZBIGNIEW ŚWIĘCH

Świątynia Sybilli w Puławach — pierwsze polskie muzeum.

Fot. JACEK BOGUCKI

Kolejne nominacje Cartera

WASZYNGTON (PAP)

W czasie konferencji prasowej transmitowanej przez telewizję na całe Stany Zjednoczone, prezydent — elekt Jimmy Carter podał we wtorek nazwiska dalszych osób powołanych na stanowiska ministrów w swej administracji: ministrem ds budownictwa mieszkaniowego i urbanistyki została mianowana Patricia Robertsharris (lat 52), prawnik i b. prorektor Uniwersytetu Howard w Waszyngtonie. Jest ona drugą kobietą a zarazem pierwszym przedstawicielem ludności murzyńskiej w ścisłym gabinecie Cartera. Ministrem obrony został 49-letni dyrektor kalifornijskiego Instytutu Techniki, specjalista w zakresie fizyki jądrowej, b. sekretarz lotnictwa w Pentagonie za czasów prezydenta Johnsona, dr Harold Brown. Zastępca szefa Pentagonu Carter mianował Charlesa Duncana.

Ministrem pracy został 48-letni Ray Marshall, profesor U-

niwersytetu Stanowego w Tek-sasie, specjalista w zakresie problematyki pracy i zwolennik rozwiązania palących problemów bezrobocia wśród ludności murzyńskiej i mniejszości narodowych.

Jimmy Carter zbliżył się już do zakończenia formowania swego gabinetu. Na ogół jego nominacje przyjmowane są powszechnie z uznaniem i zadowoleniem. Wiele protestów wywołała jedynie nominacja Griffina Bella na stanowisko ministra sprawiedliwości. W kołach liberalnych zgłaszane są zastrzeżenia wobec osoby Bella, iż jest konserwatywistą, sprzeciwia się rozwiązaniu kwestii segregacji rasowej wśród dzieci (wspólne szkoły) i że w roku 1970 opowiedział się za nominacją sędziego Carswella na członka Sądu Najwyższego. Ta nominacja prezydenta Nixona została przez Kongres odrzucona z powodu rasistowskich przekonań Carswella.

wołała protesty już w lutym br. gdy postanowiono udzielić 33 mln dol. na rzecz rozwoju miedzianego przemysłu chilijskiego. Bank utrzymuje, że nie kieruje się w swym postępowaniu przesłankami politycznymi. Jednakże komentatorzy podkreślają, że w czasie gdy na czele rządu chilijskiego znajdował się prezydent Salvador Allende Bank Światowy nie przyznał żadnej pożyczki dla tego kraju.

Bank Światowy udzielił pożyczki reżimowi chilijskiemu

WASZYNGTON (PAP)

Bank Światowy powziął we wtorek decyzję udzielenia reżimowi chilijskiemu dwóch pożyczek na łączną sumę 60 mln dol. Pomoc ta służyć ma do spracowania krajów skandynewskich a głosowanie w tej sprawie odbyło się pod nieobecność delegatów Francji, W. Brytanii, Włoch, Belgii i Jugosławii. Pomoc Banku Światowego dla chilijskiej junty wojskowej wy-

UWAGA! POSIADACZE SAMOCHODÓW!

Upzejmie informujemy, że w dniu 22 grudnia 1976 r., został otwarty nowy pawilon usługowo-handlowy

PP POLMOZBYT

w NOWEJ HUCIE, na osiedlu STRUSIA nr 13

w którym w części handlowej znajduje się SKLEP MOTORYZACYJNY NR 22 — Z CZĘŚCIAMI ZAMIENNYMI DO SAMOCHODÓW marki Fiat 125 p i Fiat 126 p — oraz AKCESORIAMI SAMOCHODOWYMI.

Sklep ten czynny jest codziennie w godzinach 9—17, w soboty w godzinach 11—17. — W dalszej części pawilonu znajduje się

autoryzowana stacja obsługi samochodów FIAT 126 p

wyposażona w nowoczesne urządzenia techniczne, obsługiwane przez wysoko kwalifikowanych specjalistów.

Stacja otwarta codziennie w godzinach 6—22, w soboty w godzinach 6—18, wykonuje usługi obejmujące:

- SMAROWANIE
- WYMIANĘ OLEJÓW
- KONSERWACJE
- NAPRAWY BIEŻĄCE
- USŁUGI ELEKTROMONTERSKE
- USŁUGI GWARANCYJNE
- DIAGNOSTYKĘ.

W pawilonie znajduje się też NOWOCZESNA AUTOMATYCZNA MYJNIA SAMOCHODÓW. — Zapraszamy do korzystania z naszych usług.

K-9564

Kolejne — pierwsze, szczęśliwe w 1977 roku losowanie «Lajkonika»

(GRA 1020) odbędzie się w niedzielę 2 stycznia, z rozszerzonymi nagrodami pieniężnymi na końcówki banderol (będzie w tej sprawie odrębny komunikat).

Gra przypadająca na 26 grudnia 1976 roku, ze względów technicznych i ekonomicznych nie odbędzie się.

Informujemy PT Grających, że w pierwszych grach 1976 roku zostały wylosowane najwyższe wygrane i najcenniejsze nagrody (między innymi Wartburg de Luxe).

W roku 1976 na niespełna 16 milionów złotych wpływów z Gry, powróciło (wyplacono faktycznie) do Grających blisko 10 milionów złotych (60 proc), w tym 2 miliony złotych w postaci 5 głównych wygranych w I i II losowaniach, na 6- i 5-cyfrowe końcówki banderol.

Wygrane te i nagrody przypadły mieszkańcom miast i województw — Krakowa, Skawiny (Syrena i równowartość 94.000 zł + 2 główne wygrane), Nowego Sącza, Za-

kopanego (Polski Fiat + 1 główna wygrana), Tarnowa (Wartburg, Skoda i 1 główna wygrana).

Szczęśliwe cyfry i końcówki banderol wylosowali: trzej emeryci i renciści z Tarnowa, Nowego Sącza i Krakowa, dwaj rzemieślnicy z Tarnowa i Skawiny, trzej robotnicy z Krakowa, Tarnowa i Nowego Sącza oraz dwaj pracownicy umysłowi z Krakowa.

Stalym Uczestnikom i Sympatykom naszej Gry składamy serdeczne życzenia Święteczne i Noworoczne — zdrowia, wszelkiej pomyślności, a przy tym dalszej wytrwałości w naszej Grze i najwyższych wygranych i nagród!

Dyrekcja i Społeczna Komisja Gry „Lajkonik”

K-9545

